

ВЛАСНИК ЗМАЈ-ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ДРУГА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А В У К А З Е М.

У Н О В О М Е С А Д У
30. Новембра 1879.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

ПЕСМА НЕГДАШЊЕГ ШЕГРТА.

(ПЕВА СЕ НА СТАРИ ГЛАС.)

Ложио сам пећи, испирао суде,
 А за мало хране мршаве и худе;
 За доручак псовке, а за ручак претњу,
 А по подне хајде с дететом у шетњу. —
 Ал — тако се онда учили занати;
 Срећан ли је био ко главом не плати.

Док је дете добро нису јади вељи,
 Ал тешко си мени кад се раскревељи.
 Што не могли чинит' са дететом својим,
 Шпартали су прутом по леђима — мојим.
 Ал-тако се онда учили занати,
 Срећан ли је био ко главом не плати.

Ноћу су ми какав непосао дали,
 Мучио се њиме док су они спали.
 Кад ме суви жижак остави у мраку,
 Ка цето проспавих у хладном буцаку,
 Ал — тако се онда учили занати,
 Срећан ли је био ко главом не плати.

Прљав, јадан, мастан од главе до пете,
 Кад други у цркву а ја љуљам дете.
 Иштем ли се кући: „Зар те они тове!“
 „Скитнице не тршим, — у кућу ниткове!“

Ал тако се онда учили занати,
 Срећан ли је био ко главом не плати.

Једном жељи нисам одолети мог'о,
 Па одох у друштво, господ ми помог'о!
 Зато су ме били и за уши вукли,
 Само што ме нису у авану тукли.
 Ал — тако се онда учили занати,
 Срећан ли је био ко главом не плати.

У том вечитоме боју и инату
 Зар је могло бити збора о занату?
 Постао сам калфа и сам не знам как'о.
 За пропалим дан'ма и сада би плак'о.
 Ал — тако се онда учили занати,
 Срећан ли је био ко главом не плати.

И код свога јада хвали ми се газда
 Да његова рука човеком ме сазда.
 Захвалан сам, јаој, на твом лепом дару,
 Још ми леђа бриде, мили господару!
 Ал — тако се онда учили занати,
 Срећан ли је био ко главом не плати.

М. П. Ш.

Шетња по Новом Саду.

XXXVIII.

Шећући се по нашој вароши проћем случајно поред капије једнога мога пријатеља и чујем из капије неку ларму од дечијих гласова. Отворим капију и ућем унутра. Било је ту једно десеторо деце, која се играла. „Шта се ви то децо играте?“ запитам. На то ће ми Бранислав Станојевић одговорити: „Играмо се „сабора“! „Ајд' наставите да и ја видим“ Мирни Стева Матић је седео у президијуму и он је био патријар, Милан Јојкић је Брановачки, Бранислав је Ника Максимовић, Иван Чакра је Стева Павловић, мали Станоје Станојевић је изабрао себи улогу проте Бранковића, Милан Лакић је Миша Полит, Пера Миросављевић је Сабовљевић, а „Петар Т.“ је ц. кр. комесар, и т. д. Бранислав је водио перо, премда би то управо ваљало Станоје да чини, јер се за бележнике обично бирају најмлађи чланови, но пошто се узело у достојно призреније, да Станоје још није пошао у школу, пошто још нема школском „Уредбом“ од 1872. §. 2. прописаних 6 година, то се бележништво поверило Браниславу, који је стекао за ту струку већ довољно заслуге, пошто је већ осам пута читао апостол и облачио се у рипиде, а друго и на књижевном се пољу одликовао јер је песму о Кржљавићу Љуби из чика Стевиног „Бадњака“ први дан већ преписао и научио напамет. Перу су с тога наместили за комесара што је пре неки дан полазећи у школу заборавио код куће дивит и таблицу, баш као што је и комесар Станчић при поласку из Новог Сада заборавио калпак и сабљу. Баш кад ће почети седница дође још један дечко, те хоће и он да се игра сабора. Само је сад ваљало да му се надене име. Председник га запита; Колико је то двапут два? Дечко му брзо одговори: Двапут два то је три. „Врло добро“, примети председник, „ти ћеш даклем бити Иса Ћирић“. Бележник примећује, да нека господа чланови нису дошли на седницу: Кости (који је био др. Ђока Миросављевић) су се подерале ципеле, па је дао окрпити, и тако је вршачки срез остао на овој седници незаступљен; Мирко (др. Јован Суботић) је отишао с матером у Пешту, и тако је сада у Пешти место да је на сабору; Максим (који је овде узео име Анђелића) изостао је с тога што је отишао с оцем, који је бостандија, да сече црвени „купус“; Јеремија — који преставља Ђуку Јеремијна — отишао је да се тоциља, те је даклем на клизавом путу, (требало би му у школи дати батина); Сима, који је овде на дечијем сабору Јов. Живковић, није дошао на седницу, јер је отишао у манастир да се части и т. д.

Пошто се прочита записник пређашње седнице пређе се на дневни ред. Као први предмет изнесе председник питање: „Који алвација даје највише алве за крајцару?“ У овој дебати говорили су сви говорници на једанпут и сл. жили су се у томе, да онај алвација преко од школског здања терорише школску омладину приморављујући их да алву само код **вета**

купују, јер у близини нема другога, а уз то тако мало даје, да се и најскромнија муштерија с огорчењем са лица места на којем он алву своју продаје, враћати мора. С тога се једногласно закључује, да се ради на томе, да се по ђачку публику спасоносна конкуренција уведе, те да се позову и оне алвације, што крај фотине симицијнице алву продају, да своја стоваришта на „хан“, преко од школе, пренесу, како би се од сада за крајцару што више алве добити могло.

Други је предмет био „Уредба о грађењу нових тоциљарака“. После подуже генералне и специјалне дебате закључи се, да се имају по свима тротоарима особито близу и спрам кућа, где полицајски органи станују, свуда тоциљарке правити, јер полиција и онако не налаже кућегаздама — као што то по свима другим и уредним варошима бива — да тротоаре поспу пепелом или ситнижем од тестерених дрва, те публика и онако мора да иде средом сокака по највећем снегу, да неби цоклизнула и благоносије своје расцопала.

Као трећи предмет дошла је на ред школа. Пошто је већ било доцкан, а сви чланови овога сабора некако су нерасположени били о тој теми разговарати се, то се по примеру карловачког сабора одложи разговор о школи на доцнија времена и бог зна хоће л' кадгод и доћи на ред.

Ако будем још на коју седницу доспео — јавићу вам по стенографским белешкама, што их Бранислав уредно води.

Аб.

Допуна песмама, што се најрадије певају.

Цар везира на диван позива. (да га научи, како ће боље гулити рају).

Три би плава за једнога дала (како неби кад сам их изгустирала).

Да знаш дико куда ваља проћи (онуд, куд си и до сад).

Труба труби у бој зове (пева штуцер Аца при чаши пива).

Ново жито сексер и по (а пореза нам се кр ји по новом калуну).

Лепо ти је рано уранити (рекла једна госпа, кад није могла од стеница да спава).

А а а, драги брате комшија (муцао је један пијанац хватајући се за неког да не падне).

Село сунце, стигло вече „(а моје муштерије не долазе,“ говори један бирташ).

Каква си красна душице моја (ал су ти зуби од фарбања поцрнели).

Зора руди мајка Ђерку буди (да види како солдати пролазе сокаком).

Комшиница бога моли (да не чују комшије, кад се свађа с мужем).

Гине, вене срце у менива (вели господин Ј. Б., што га нису изабрали за начелника општине).

У Мостару.

И. Р. Г.

Абуказемов календар.

Новембар.

21. Владика Анђелић, поставши коадјутор патријаров, узима и име „Прокопије“ (кад се уме тако прокопати.)

22. Саборски одбор изјављује, да је она апсолуторија, што је вршачки одбор издао Јаши Векечком, права апсолудорија.

23. „Српске новине“ јављају, да је „познати“, др. Светозар Милетић пуштен из затвора. А зар има и какав „непознати“ др. Светозар Милетић?

24. Новине још једнако оглашују „Анатеринску воду за уста.“ Сада поткрепљују још и многим сведоџбама саборских посланика, који су увек за време седнице ту воду у устима држали.

25. Новине веле: Изасланици призренске лиге пратиће Муктар пашу у Гусиње. Даклем ипак је истина да је Муктар умро (погинуо), кад ће га пратити.

26. Даклем Владимир Јовановић није више флистар минанције — хтедох рећи министар финансије.

27. Ђ. Еремијн, се извијава што је био против тога да се моли помиловање за Милетића говорећи: Сад ми више не треба текелијна штипендија!

28. На пољанама свуда снег, те коњи могу лако склизнути и пасти, — али и лети кад је трава опет могу лако пасти.

29. Кад „Стармали“ престане нећемо никога грдити и ружити (њих ће грдити и ружити „Кикерики“).

30. Анђелић вели: Ако ми недате цео Сириг а ви „С“ изоставите, па ми дајте макар само Ириг (и његову дијецезу.)

К о к и ц е.

Из Француске јавља се тужан глас да ове године није родило шампањско вино. (Сироти богаташи, сад ће морати пити бордо, рустер и токајер).

Вели се да ће Анђелић постати митрополитом босанским. „Стармали“ би му желио да већ једанпут постане папа, само да даље не чепрка.

Кир Дима вели: „Ја би држао какав српски лист, ал да ми је добар, — јефтин и — на версију“.

Тиса премишља о предлогу, да се ни један мађар, ма шта скривио, не осуђује на затвор. Јер апсане у Вацу треба да се неколико година пролуфтирају. (Срби се могу затварати, јер они се више не могу окужити, пошто су већ окужени).

Онај дописник из Надаља у 178. броју „Заставе“ мора да је велики мохер Он је овако рачунао: Уредништво ће читати само почетак и свршетак мога дописа, па ће га примити, а оно у среди (што ми је најглавније) нека чита публика.

Него заиста тај кисачки Илија Георгијевић мора да је нечувен народњак, кад се владика бачки чак и са Пантом Поповићем алирао да га у Надаљ не пунте. (Види Заставу број 178).

Није прошло ни десет дана како је Милетић пуштен, а већ сам чуо једну нову песму, којој је припев:

„Хвала цару,
Нехвала Мађару.
Исом
Тисом —
Нехвала Мађару“.

Ту сам песму истина у Београду чуо, али ми се ипак чини да је поникла у дијецези епископа бачког. Његова би дакле дужност била, ако се са царем састане, да му саопшти како му народ у песми захваљује. Цару би за цело мило било, јер народ пева само оно, што му иде од срца.

(Н-Л-) У бечком државном већу предлаже се, да се сулудима забрани женити се. Неки злоћа примети на то: Е па, господо моја, ко ће се онда женити, кад се још и њима забрани!

Ономад нам телеграф
Ову новост луни:
Стара ј' „Преса“ на продају —
Ко ће да је купи? —
— Није ништа ново,
Пресо наша мила,
Кад ти јоште ниси
На продају била?!

Н а т п и с и.

I.

Просветна породица

Просветна је породица
Те госпође Стаке:
Мајка воли учитеље,
Ћерка воли ћаке.

II.

Госпођи Н. у споменицу.

(Од једног веома искреног пријатеља.)

Ти си тако лака, чила
Ти си као горска вила,
Ти си тако лепа мила,
То јест — некад била.

Из Београда.

Наш пријатељ М. Ј. који је тек од скоро доселио у Београд, већ је попримио нове обичаје. Тако ономад позове своје пријатеље (све саме учитеље) да му дођу на „слатко“. Ови дођу, ал се изненаде, кад на столу виде печену гучку и бермет, који је добио из Н. Сада од „Камиле“ на поклон.

Гости се мало зачуде говорећи: та ти си нас звао на „слатко“.

Домаћин им одговори: „опростите, ал ја се надам да ће вам и ово слатко пасти!

Тако је и било.

Ст.

Досетке и наивности из дечијег света,

(прибележене сасвим верно, без икаква додатка.)

(Продужење.)

Преклане учила су два мала српчета мађарски (онда се још није тако морало, па су учили с вољом, — сад су већ изгубили вољу). Ја сам их више пута слушао, како један другог испитује како се која реч мађарски зове.

Једаред запита Пера Стеву „како се каже мађарски прасе?“

Стева одговори: „малац“.

„А како се каже свинче?“

Видео сам да Стева не зна, јер се дуже мислио; наједаред досети се па рече: „великац“.

Дадиља метла малог Цоцу до спава, ал он је једнако дрекао као помаман. Кад се наједаред утишао, дадиља рече: „Но, хвала богу, кад је једном крај!“

А Цоца се из кревета одазва: „Није трај, само ту мало да се одморим!“

Питали су малог Косту шта би волео да му купе на очеве — и тако су дознали, да би он желио имати бележницу, али не исписану, него чисту, — па да он бележи сам у њу.

Учинили су му по вољи и купили му бележницу, у коју је он пискарао што му је год пало на ум. Неко је имао срећу ту бележницу видети, и између многих занимљивих бележака, нашао је и ово: „Свинче се рани мекињама и кукурузима, кад се угоји онда се закоље и мете се на купус“. — На другом месту има опет ово: „Свакоме ће Бог помоћи, то јест ако је добар“. — Ајде још и ово да наведемо: „Кад будем велики и ја ћу се оженити. Ја би узео Софију, али ко зна оће ли она нарастити донде“. (Ово је било превучено, — ваљда се пре домислио).

Малог Лазу пустили да иде сам у башту. Али — рече му Дада, да будеш добар. Немој мислити да те нико не види. Јер бог све види, он је на сваком месту.

Лаза. А зар ја не могу видети бога?

Дада. Ти га не можеш видети, ал он је уз тебе, и за тобом, и пред тобом — свугде куд год коракнеш.

Лаза. Даде, је-ли, ја морам добро пазити, да га не погазим?

Војин је већ повелики. Отац га каткад зове и дзиндзовом. Он иде у први разред гимназије. Он чита и књиге. Ономад је превртао и неку књигу о чешкој литератури и ту нађе на име: Вацлав. У тај ма уђе му стриц у собу, а Војин му рече: „Чико, чико, ја знам ко је то Вацлав.“

„Но, па да чујем ко је!“

„То је — Милетић.“

„А по чему ти судиш да је Вацлав баш Милетић.“

„По томе, што је та реч сложена из: „Вац“ и „лав“, — па ко би други могао бити!“

Кад је то говорио тако му се очи смешиле као да не говори из њега наивна простота, већ као да то потиче из врела досетака, које се, можда, сад први пут у њему отворило.

Анчица је два дана патила од вратобоље. Трећи дан у јутру запита је; да-ли је још боли врат?

„Сад ме не боли тако, само промиче“ одговори ми она.

(Ту се Анчица јамачно сетила на кишу, за коју кад не пада јако, каже се да „промиче“)

Ђура је дошао из Чакова у Нови Сад и био је у кући где се у место „праља“ говорило „вешерка“, кроз кратко време цивилизовао се и он, — ал не сасвим, јер ма да праљу није називао праљом, није ју звао ни вешерком, него „вешперком“!

„Је-ли, мати, је-ли господин Муша од меса?“

„Јесте, душо; а да шта си ти мислила, ода шта да је?“

„Ја — ја — ја сам мислила да је он од пиринча“.

(„Господин Муша“ је вегетеријанац, и дете је више пута чуло, да он не једе месо, већ онајвише пиринча) (Продужиће се.)

Рђаво решена загонетка.

У „Српској Зори“ има једна загонетка. У наслову се вели да је „тросложна“. Даље се каже у стиховима да кад је на небу срећа за људе и благодат, а на земљи кад је, онда га људи проклињу и наноси несрећу. Ја поднесем моме синовцу да реши ту загонетку, а он кад је прочитао рећи ће: „Па то је лако: То значи „Анђелић“, јер то је тросложно (макар што је несложно), а на небу је анђелић божије створење и чувар дечији, на земљи пак знате шта је.“

Узнем и ја лист у шаке и мргодећи се кажем моме синовцу: Добро је и то (нисам хтео да му одузимам вољу на решавање загонетака) али могло би значити и „Богиње.“

Аб.

Ћира. Бога ти Спира, јеси ли ти осигурао твој живот код каквог осигуравајућег друштва?

Спира. Ја сам о томе мислио, али сам се бољем досетио.

Ћира. А шта си ти то проесацио?

Спира. Ја ћу послати дру Пејичићу 100 фор. да изда његове, Побожне жеље християнске у којима се предлаже, да се и у нашу цркву уведу оргуље.

Ћира. Па зар ћеш онда бити осигуран?

Спира. Та ено он каже у позиву свом, да ко би желео да се поред његовог (Пејичићевог) имена обесмрти нека му пошаље 100 фор., а то је јефтиније, него плаћати осигуравајућем ком друштву по неколико стотина годишње.

Ћура са зецом.

(Чешка хумореска).

„Весело срце, половина здравља“.
Чешка пословица.

Било је у половини августа. Ћаци бежу о распусту већ код својих кућа, у џепу било је опет пара, с тога је и срце било весело.

У Љубогају код Х... — à propos, а да ли знате ви шта је то Љубогај?

Између Х... и варошице Л... стоји шумица и у тој шумици крчма, коју су звали „стрелиште“, а доцније кад се тамо више није пуцало и гађало у нишан, договорише се обитаоци и вароши Х... и варошице Л... да ово своје „средиште“ прозову Љубогај, па тако и би.

У крчми овој је како ваља хладан подрум, у том подруму лепо и хладно пиво, а крај тог пива ыаци.

Све сама весела чељад!

Милина је слушати их, кад онако расположени загрме „Gaudeamus igitur“, или кад одпочну дивну химну „где домов мој!“

— Ја не знам шта је то, рече једанпут Ћура,

али кадгод чујем да певају ову красну песму, ја бих увек плакао као мало дете; увек ми се онда чини као да сам у цркви; то је доста, шта?

Али већ видим да многи питају ко је тај Ћура? Он ће сад доћи, па ћу вам онда казати, јер ено већ га видим како иде друмом из Л... у Х... а обично се овде сврати, да се мало подкрепи.

Једанпут га је један од ђака назвао „Л—ском поштом“ и то му се тако допало, да кад је ко хтео да му поласка и да га развесели, требао је само тако да га назове.

Наиме, Ћура је био општински „скоротеча“ и Л—ска хонорација по њему је слала своје најважније ствари у Х... Он се овим својим звањем не мало поносио и обично је свој говор свршавао набрајањем хонорације на прсте: „господин попа — господин судија — шта? — господин управитељ — то је доста, шта? — госпођа управитељка, то је сувише?“

Ћура је имао једину ту ману, што му је добро пиво јако пријало, или, како је он говорио „што иде у капелу“ (тако је он звао крчму), и имао је тај порок (управо врлину) што је свачему одмах поверовао и није никад дуго лупао главу питањима: за што је ово или оно, а нарочито кад му ыаци што кажу — та они зато уче, да много знају и да све разуму. Један од ђака свршио је већ некаквих петнајст латинских школа — а то је доста, шта?

Па како је он волео ђаке! Што су намислили, то им је он већ учинио. — И ыаци су њега волели и често су га дирали и шалили се са њим.

Данас је такође ишао у Х... и то у највећој хитњи. Послала га је госпођа управитељка — то је доста, шта? А послала га је са зецом у џаку. Сачувај боже да ко помисли, да га је она метла заједно са зецом у џак, не — него она је пред његовим очима метла у џак живог зеца и рекла му је, да је зец жив и зато да џак никако не отвара до Х... јер би му могао побећи.

Ћура обећа да ће се владати по налогу и похита у варош, да што раније сврши тај посао. Џак никако није отварао — а то је доста, шта?

Али, будући је хитао, то се подобро и ознојио. Топло сунце није никако хтело да се над њим ражали, него је палило, како само у августу може бити, кад наступе „пацији дани“.

Ћура обриса зној са чела, па стаде пред прозор од крчме.

— Да уђем, или да не уђем, премишљао је, а

— Уђи! рече неко иза њега. Ћура се окрете и пред собом виде ђака Јосифа, који га већ гураше у крчму.

— Добро нам дошао, Ћуро! викаху ыаци из крчме. Хајде само овамо, има и за тебе места.

Ћура, који је сматрао за велику почасти да са ыацима седи, није се дао двапут нудити.

— Крчмару, пиво! била му је прва реч

— Шта то носиш Ћуро? упиташе ыаци.

Ћура пусти џак испод клупе, па са врло ученим лицем рече: „Зеца — то је доста, шта?“

— А од кога?

— Од госпође — то је доста, од госпође управитељке — шта?

— То је сувише! потврђиваху ђаци; па у цаку а?

— Разуме се — иначе могао би побећи — шта? — о ја сам промућуран! хвалио се Ђура, па онда поче причати о томе, од кога зеца носи и коме га носи.

— Целога пута нисам џак одвезао — то је доста, шта? заврши своју приповетку.

— А није вам утекао? упиташе ђаци.

— Ај, ај, како ће побећи, кад је џак везан

— Дозволи, да одрешимо џак да га видимо.

— А не, то не сме бити! Џак се неће одвезати. Али ако господо баш хоће, то могу опипати — то је доста, шта?

Ђаци се смејаху и пишаху зеца у цаку.

После кратког времена изиђе Ђура на поље.

— Браћо! рече Драгутин; хајде да Ђури метнемо у џак место зеца оног мачка испод фуруне!

Предлог би једногласно примљен и пре него што би избројао пет, био је мачак у цаку а зец везан добро и сакривен иза келнераја. У то дође Ђура и седе опет за сто. Ђаци се једва уздржаваху од смеја.

— Ај, ај, а што се господо смеју? упита Ђура.

— Шта, зар ти ништа не знаш? рече Драгутин.

— Ја — ништа!

— Читали смо, да ако данас какав странац дође у варош после шест сати у вече, па ако се тамо задржи до седам, па макар да је и из најближег села, одмах ће се променити у магарца!

— Ај, ај, у магарца? упита уплашено Ђура.

— Сад је већ пет сати, рече Милан.

— Чуј Ђуро, у магарца, то је доста, шта? рече други.

— То је сувише! рече Ђура, прекрсти се, испи чашу, узе џак на раме, па је готово трчао.

*

Ђаци осташе весели. — Сунце се већ растајало са красним пределима и позлаћивало је врхове дрвећа у Љубогају. Милан дође до прозора, па тек што погледи на друм, викну:

— Браћо, ево га Ђура трчи!

И зацело! Ђура је трчао натраг што је игда могао брже.

— Шта ли ће рећи? питаху се ђаци.

Ђура беше већ ту, блед као смрт. Како уђе одмах отрча пред огледало.

Ђаци га опколише.

— Шта је то било? питаху.

Ђура седе за сто, а капље као грашак брисаше са чела.

— Ај, ај, поче уплашено. Тако ми бога, у мал што нисам постао магарца! то је сувише, шта? У том липну се за главу, као да се опет увери.

Ђаци седоше око њега.

— Дођем у варош, поче Ђура, одем код господина председника. Куцнем на врата — то је доста, шта? Господин председник виче „унутра“ и ја уђем.

— Ја се клањам, он такође — што ја више то и он више. Ја кажем: милостива госпођа управитељка шиље еводе у цаку зеца — при том спуштам џак

на земљу. — Он се смеши — ја тако исто — одвежем џак — избави нас от лукаваго — прекрсти се Ђура, па страшљиво погледа око себе.

— Ја одвежем џак, а из њега место зеца — искочи —

— Искочи — поновише ђаци.

— Искочи — мачак. То је доста, шта?

— Мачак? То је сувише! чуђаху се ђаци.

— Г. председник се насмеја, ја сам стајао као опарен. — Мислио сам да се мени смеје, па од чуда питам га: милостиви господине да нисам магарца? А он —

— А он — питаху ђаци.

— А он каже да — јесам.

Ђаци ударише у гласно смејање.

— Избави нас от лукаваго — крсти се опет Ђура, али пошто се опет погледао у огледало, мало одахне, па настави опет;

— Од стра био сам сасвим изван себе. Г. председник је то опазио. Кажем — г. председниче — јели ово истина? и чекам одговор Г. председник се поче још јаче смејати — ја сам сав дрхтао — то је доста, шта? Нисте, рече г. председник, — или управо јесте. Милостиви боже — јесам? питам. Идите, чичо, рече г. председник, неко вас у Л... добро напалио. Место зеца метли су у џак мачка. — Ја се кунем и преклињем да сам својим очима видео, кад је госпођа управитељка турила зеца, а не мачка, а целим путем нисам џак отварао — то је доста, шта? Он је вртио главом, ја такође, што он више, то ја све више; на послетку увати мачка, гурне га у џак, веже га, подигне га на моје раме и рече ми: идите, драги, кући. — Ја изиђем и потрчим што игда могу. Али мира нисам имао; не знађах шта је управо с тим магарцем — јесам ли или нисам. Иза вароши сретнем Јована из Л. и питам.

— Куме, јесам ли магарца или нисам?

— Јован се насмеје, бог зна шта је мислио, и рече: јеси! Мени је било, као да ме је гром ударио — то је доста, шта? Потрчим што јаче, и овде сам се у огледалу уверио —

— Уверио? смејаху се ђаци.

— Да нисам — то је доста, шта?

Ђура мало одахну, и пуну чашу испи на душек. Ђаци поручише другу.

— Али погледај опет у џак, да ли је и сад тамо зец или је мачак, рече Јосиф.

— За Христа бога не — одговори Ђура.

Ђаци почеше певати неку песму о магарцу, а Ђура опет изиђе на поље, као да се још боље увери је ли магарца.

— Брзо браћо? викну Драгутин, зеца на место! И у највећој брзини турише опет зеца у џак а мачка пустише.

Ђура уђе и кад испи чашу, мету џак на раме па оде у Л...

*

После красног дана дође још красније вече. Бар се то вече господину управитељу јако допало и за то изиђе у Љубогај на пиво.

Ђаци се већ спремаху да иду.

Чекајте, рече им, и ја ћу с вама у варош.

Испи чашу пива па пође са ђацима. Ваци, расположени, почеше певати.

Али управитељ, који је тако радо певао, сад је ћутао.

— А шта је вама, те не певате?

— Ех, љутит сам. Онај буцов Ђура дође мало час кући, па поче причати нешто о мачку и господину председнику, што би сам ђаво разумео, а кад је на послетку одвезао цак и из њега искочио зец, стао је као окамењен, и тек после дужег времена замуца: „У Л... зец, у Х... мачак, у Л... Ђура, у Х... магарац“. Јамачно се негде ошљокао. С тога и идем у варош, да видим шта је то. Хоћу да питам г. председника.

Ђаци гуркаху један другога.

— Оппростите му то, рече Драгутин.

— Али ко се неби на тако што љутио! мумлаше управитељ.

Дођоше у Х...

Управитељ нађе председника, али овај му немогаше рећи ништа више, до да му је Ђура донео за цело мачка. Обојица климаху главом (Ђура у Л... можда такође), док најзад нешто премишљајући не почеше нешто говорити о ђацима.

Али истину нису дознали, јер су се ђаци зарекли да ником ништа не кажу. Ђура је још неколико година веровао, да је за цело један сат био магарац, и да се само божијом помоћу тога курталисао.

Пролетос однели су Ђуру, vulgo Л—ску пошту на свето поље. Умро је. Ову причу написао сам њему са спомен.

Г. М. М.

Најновије књиге.

(Под овим насловом навестићемо сваку књигу, која се уредништву тога ради припошље.)

Накладом штампарије А. Пајевића сад су баш изашле следеће књиге:

1. Енох Арден од Тенисна. Превео Змај Јован-Јовановић, 8-на, 4 штампана табака са илустрованим корицама, на финој хартији. (Ово је дело наградила „Матица Српска“). Цена 50 новч.

2. Ђимнастичне игре за српс. народне школе. Вис школским саветом одобрене. Први део. Просте и редне игре, игре са испомоћи и сметњама, слободне игре у пољу и на игралишту. По најновијим немачким изворима написао Ђорђе Глибоњски, учитељ на српској вишој девојачкој школи у Новоме Саду, 12 штампаних табака на 8-ни са 93 слике. (Ово је дело наградила „Матица Српска“), Цена 1 фор.

3. Астрономија од Н. Локиера, члана кр. друштва у Лондону. С немачког превео др. Ђ. Натшевић. Са 47 слика. (Ово је дело као 7 ма свеска „Почетница природних наука“, које су пре тога такођер у горњој наклади већ изишле и могу се добити свих седам свезака тврдо укорићених за 3 ф. 50 н.) 8-на 8 табака. Цена 50 новч.

4. Вадњак. Дарак доброј деци од Чика стеве, са 14 слика и леним илустрованим корицама. У књизи су и лене четири

„Стармали“ излази 10., 20 и последњег дана у сваком месецу.

Годишња цена 4 ф. годишња 2 ф. на 3 месеца 1 фор. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

са свим нове песме од Чика Јове Змаја. Цена је укорићеној књизи у тврдим корицама 25 новч.

5. Српске здравце о славама и крсном имену. Из Боке Которске и т. д. 1. Цена 20 новч. или 2 грош.

6. Завјет Ивањској Градини. Босанска приповјетка. (Прештампано из „Јавора“ за 1877.) Цена 20 новч.

7. Знаменити Бокељи. Пише Томо Крстов. 8-на 34 стр. св. I. у којој су животописи два знаменита Србина из Боке Которске. (Прештампано из „Јавора“). Цена 10 новч.

8. О телесном одгајивању деце. По проф. др. Ј. Стајнеру. српски од Радмила Лазаревића. (Прештампано из „Јавора“), 8-на 4 табака. Цена 20 новч.

О П О М Е Н А.

Наше многобројне дужнике, који нам још дугују за последњу, неки још и за трећу овогодишњу четврт, овим пријатељски молимо да изволе у што краћем року послати свој дуг. Кад су знали непрекидно лист примати и читати, право је и да плате за њега.

Наклада „Стармалог.“

Добровољни прилози

ЗА ПОДИЗАЊЕ СПОМЕНИКА ПОБ. СИМИ МИЛЕТИЋУ у Новоме Саду.

(Наставак.)

Скупљено у Сарајеву уочи Ваведенија 1879.

Ристо Ђ. Бесаровић	20 ф. — н.
Јово „ „	10 ф. — н.
Ђорђе Д. Краснојевић	10 ф. 50 н.
Васо Краљевић	8 ф. — н.
Сава Косановић 1 дукат или	5 ф. 50 н.
Ристо Х. Дамјановић	5 ф. — н.
Васо Хаџи Ристић	5 ф. — н.
Димшо Петровић	5 ф. — н.
Видак Авакумовић	4 ф. — н.
Т. В.	5 ф. — н.
Р. К.	2 ф. — н.
Ј. В.	2 ф. — н.
Свега	82 ф. — н.
Ђока Јовановић из Пожеге	— ф 50 н.
У прошлом броју јављених	90 ф. 50 н.
Свега	173 ф. — н.

1 динар и $\frac{1}{4}$ ф. у сребру.

Што даље стигне прилога на горњу цел, изнећемо на јавност на овом месту.

Уредништво и издаваштво „Стармалог.“

Одговори Администрације.

Г. Ђ. Перовићу, Цетиње. Можемо Вам послати, ако је по вољи, не само све бројеве од почетка ове године, него још и лањске године све бројеве од како је „Стармали“ почео да излази. Међутим док не одговорите шаљемо Вам од 1. Окт. о г.

Г. Јовану Настићу, Винковце. Примили смо од Вас послатих 4 ф. 68 новч. као предплату на „Стармалог“ и молимо да нам јавите од када да Вам лист шаљемо. Међутим опремили смо све бројеве од 1. окт. о г.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шаљу на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду, а коме је наручије Дру Јовану Јовановићу Змају у Београд. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

НАЈЛЕПШИ ЈЕ БОЖИЋНИ ДАР
СРПСКОЈ ДЕЦИ

„БАДЊАК“

ДАРАК ДОБРОЈ ДЕЦИ

од ЧИКА СТЕВЕ
са 14 слика.

Зна се да су чика Степа и чика Јова-Змај препородили у нас дечију књижевност, први својим лепим поучно-забавним причама, а други узоритим песмама из дечијег живота.

Ево прегоше оба та дечија писца наша да учине српској деци велику радост и о идукем божићу — овом новом својом књигом лепим „Бадњаком“.

У књизи има 4 дивне песме чика-Јовине и 6 лепих прича чика Стевених — све ново нигде не штампано, а садржај тај красе 14 уметничких слика.

Књига је увезана у тврде ружичне и шарене корице а штампана је на лепој глаткој хартији. Цена је књизи 25 новч. или 100 пара.

Родитељи, добротвори сиромашне деце, школски одбори не могу лепшим даром но што је „Бадњак“ даривати српску децу. Ко поручи ову књигу у више комада добија пристојан рабат.

Наруџбине из Србије иду на књижу В. Валовића у Београду а из осталих крајева на потписану штампарију. У Н. Саду, на првозваног Андрију 1879.

НАКЛАДНА ШТАМПАРИЈА
А. ПАЈЕВИЋА.

СВ. САВСКИ ДАР ОДРАСЛОЈ ОМЛАДИНИ.

Јављамо свима школским управама и властима као и појединим родитељима да ће у нашем издању до нове године изићи

К Њ И Г А

НАЈВАЖНИЈИХ ПРОНАЛАЗАКА

У XIX. ВЕКУ

написао

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

епарх. школ. референт.

Књига ће изнети 10 штампаних табака на великој осмини, лепој јакој, и углађеној хартији, биће урешена са 40 уметнички израђених слика, увезана у тврде сходно илустроване корице.

Књига је писана лако и разумљиво, те ће бити од велике користи одраслој омладини а и свакоме који је рад да проучи шта су изумели највећи умови.

Цена је књизи 1 фор. а. вр. За Србију 12 гроша.

Школским одборима и свакоме, кад навише поручи дајемо 20—25 по сто рабата.

Накладна штампарија А. Пајевића
у Н. Саду.

О Г Л А С И.

ДАЈЕ СЕ НОВАЦА У ЗАЈАМ

по 5 и 6 процента почињући од 25⁰ фор. до једног милијона, на одплату докле ко хоће, уз грунтову сигурност на обрае земље у аустро угарској изузимајући развојачену крајину, одлучна решења на искање зајма, дају се по регули сваки 14 дана, од времена кад се изправе (грунтошни извод, Валовница и порезна књига) поднесу — зајам у готовом новцу набраја по пешти или у руке зајмо-узимаоцу у државним или банким нотама, интабулисани терети, који нису сувише велики (несметаду — пристојба је само 1% за нормално искање, али онада постаје зајметражијец дужан платити један пут за свагда, кад му се одобрење искане своте најдуже за 30 дана, од дана кад добро устројене изправе прида достави, или о том рекомандованим писмом известити. Последњи се сви не могуће већој дискрецији (хранењем тајне) обављају, и савестно у корист зајмо-узимаоца обављају. — Писма за овај посао управљају се на задругу Манојловић и Конз. у Сентомашу прико пута цркве.

стовариште одела

П. Н.

Јављам поштованој публици, да имам на мојем стоваришту

ОДЕЛА ЗА ГОСПЕ И ГОСПОЂИЦЕ
(КОНФЕКЦИЈА)

по најновијем париском фасону у највећем избору.

С поштовањем

БЕРНХАРД ФИШЕР.

по најновијем париском фасону